שורע כרמו של חבירו א) סמדר ובא מעשה לפני חכמים ואסרו את הזרעים והתירו את הגפנים ואמאי לימא קל וחומר הוא: ומה האוסר אינו נאסר הבא לאסור ולא אסר אינו דין שלא יתאסר הכי השתא התם ב) קנבוס ולוף אסרה תורה ג) (*דתנן *היתה שדהו זרועה קנבוס ולוף לא יהא זורע על גביהם [ה]שהן עושות לשלש שנים) ד) שאר זרעים מדרבנן הוא דאסירי האי ה) דעביד איסורא קנסוה רבנן האי דלא עביד איסורא לא קנסוה רבנן אבל הבא לימא ק"ו איכא דמתני לה אכבשים בעא מיניה רבי אלעזר מרב השוחט את הכבשים לאכול כזית מהן ומלחמן מהו, לאיפגולי כבשים לא קא מיבעיא לי השתא כולו מלחם לא מפגלי, מהן ומלחמן מיבעיא, כי קא מיבעיא לי לאיפגולי לחם מי מצטרפי כבשים לאיפגולי ללחם או לא א"ל אף *בזו הלחם מפגל והכבשים אינן מפגלין ואמאי לימא ק"ו: ומה המפגל אינו מתפגל הבא לפגל ולא פיגל אינו דין שלא יתפגל זמני אמרינן ק"ו כי האי גונא והתניא מעשה באחד שזרע כרמו של חבירו סמדר וכו' ואמאי לימא ק"ו: מה האוסר אינו נאסר הבא לאסור ולא אסר אינו דין שלא יתאסר הכי השתא התם קנבוס ולוף אסרה תורה שאר זרעים מדרבנן הוא דאסירי, האי דעבד איסורא קנסוה רבנן, הלא עבד איסורא לא קנסוה רבנן, ו)אבל הבא לימא ק"ו מאן דמתני לה אתודה כל שכן אכבשים ומאן דמתני לה אכבשים, כבשים הוא דהוקקו זה לזה לתנופה אבל תודה דלא הוקקה זה לזה בתנופה לא ז) רבי אבא זוטי בעי לה הכי בעא מיניה ר' אלעזר מרב השוחט את הכבש לאכול כזית מחבירו למחר מהו, חבירו: כבש משמע ולא מפגל ח) או דלמא לחם משמע ומפגל ליה: אמר ליה תניתוה ט) שחט אחד מן הכבשים לאכול ממנו למחר הוא פיגול וחבירו כשר, לאכול מחבירו למחר שניהם כשרים י) אלמא "חבירו" כבש משמע, דלמא דפריש ואמר "חבירו כבש: מתני' יא) הזבח מפגל את הנסכים משקדשו בכלי דברי ר"מ יב) והנסכים אינן מפגלים את הזבח כיצד השוחט את הזבח לאכול ממנו למחר הוא ונסכיו מפוגלין, להקריב נסכיו למחר הנסכים מפוגלין הזבח אינו מפוגל: גמ' *ת"ר נסכי בהמה חייבין עליהן משום פיגול מפני שדם הזבח מתירן לקרב דברי ר"מ אמרו לו לר"מ והלא אדם מביא זבחו היום ונסכיו יג) *עד י' ימים אמר להן אף אני לא אמרתי אלא בבאין עם הזבח יד) א"ל אפשר לשנותו לזבח אחר אמר רבא קסבר ר"מ הוקבעו בשחיטה כלחמי תודה ת"ר *לוג שמן של מצורע חייבין עליו משום פיגול מפני שדם אשם טו) מתירו לבהונות דברי רבי מאיר, אמרו לו לרבי מאיר והלא אדם מביא אשמו היום ולוגו מיכן ועד י' ימים אמר להן אף אני לא אמרתי אלא בבא עם האשם טז) [א"ל] אפשר לשנותו לאשם יז) אחר אמר רבא קסבר רבי מאיר הוקבעו בשחיטה כלחמי תודה יח):

מתני'

זורע · מקום : סמדר · כבר תנטו יא) ענבים וכן היה מעשה ואסרו את הזרעים קשיא מפרש לקמן : שאוסר · נקפים האוסרים את הזרעים : הבא לאסור · זרעים : קנבוס · קנבוס : לוף · מיני קטניות : אסרה תורה · בכרם [ב]אין זרעים כלל שום לאסור שהרי ל"א קנבוס ולוף אסרה תורה (א) דכתיב (דברים כב) פרמך כלאים, זרעים אחוזין לכרם והבאן חולין, תבואת כפין ענבים: [ג] במאן בכרם לא עבד איסורא אלא הכא אכי איכא למיפרך לימא קל וחומר. כ"ש אכבשים · כן [ד] מגלפרין כן והלחם לפגל הלחם : אבל סודם לא (ב) אין (כבשים) ליה דלא פגיל לחם : בעי רבי אבא זוטי כו' מפרש כו' ולא פירש כבש ולא מיפגל· דקתני במתני' בסיפא שחט א' מן הכבשים לאכול מחבירו למחר שניהם כשרים דאין מתיר מפגל את המתיר אלא בגמת חבירו לחם משמע ומפגל לחם: מתני' מפגל את הנסכים · שהשוחט מהם חייב כרת משום [ט]פיגול משמקדשו בכלי שרת אין לגן פדיון וקדושתן קדושה: גמ' שדם הזבח מתירן ליקרב · והוי דבר שיש לו מתירין למזבח ותנא בכן פיגול דכל דבר שיש לו מתירין יש בו פיגול כג) במס' יומא בפ' הוציאו לו (דף ס) : ונסכיו מכאן ועד י' ימים · דאמר מר לקמן (דף מד.) מנחתם ונסכיהם כו) אפילו למחר אלמא לאו "מוכיחה" היא : אף אני לא אמרתי · אם פיגל בזבח שיהו הנסכים שיביא לסוף י' ימים מפוגלים אלא בבאים עם הזבח : אמרו לו אפשר לשנותו לזבח אחר · הלכך לא מיפגלי : בשחיטה · דהואיל הוקבעו לזבח זה ואין רשאין לשנותם לאחר : כלחמי תודה · שהשחיטה קובעתו כדאמרי' בהתודה כדפרישית לעיל : לוג שמן כו' · אם פיגל בשחיטת האשם:

מתירו

דין שלא ילמוד להתפגל לעצמו וכי האי גוונא הוי הא דבסמוך ומה אוסר אינו נאסר הגפן שאוסר אינו נאסר הבא לאסור והיינו זרעים שבאין לאסור הגפן על ידי צירופם שנעשין כלאים ולא אסר אינו דין שלא יאסר ע"י צירוף של גפן ומהאי טעמא נמי ליכא כמקשינן השוחט את התודה לאכול הלחם שהלחם מפגל והתודה אינה מפוגלת ולא אמרינן קל וחומר: **שורע** כרמו של חבירו סמדר · לא דנקט סמדר לאשמועינן דהגפנים הגיעו מעתה דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו דלא תימא מה שהתירו את הגפנים משום דנעשה ולא הוסיפו מאתים ולא משום דאין אדם אוסר: **ואסרו** את הזרעים · היינו דלא כרבי יהודה דאמר עד שיראו הבוסר והזרע בשבולת יד וכמה שהם מגיעות דלא הוסיף מאתים דקיימא לן הוסיף כהוספה בברכות (דף כב·) ובחולין בפרק ראשית הגז (דף קלו:) כגון שלמה כהלכה כרבי יהודה בכלאים ואמרינן בפ"ק דקידושין (דף נח) גבי כהנא דרש חיטי ושערי בי נופי ליתי מר כישמעיה אמר ליה לא גריתו בה לא קי"ל כרבי יהודה פירוש בתוספתא: **והתירו** הגפנים · היינו כרבי יוסי ורבי שמעון דמסיק נפשו על גבי סכותו של חבירו דאמר בסוף הבעל (יבמות פג:) אין אדם אוסר דבר שאינו שלו וצריך נמי דתבואה הכא לאו בנתינה תבואה של ה' מינין דהא קתני הזרעים כמו קנבוס ולוף ומסקינן הכא דאסור [ו] והכי מסיק רבי יוסי והכי אלא דרב פוסק התם כרבנן: **אפשר** לשנותו לזבח אחר · בתוספתא דזבחים אין השואן כן [illegible] התם אמר אף אני לא אמרתי אלא כשקדשו בכלי אמרו לו אע"פ שנתקדשו אפשר לשנותן לזבח אחר וקדשו בכלי דתוספתא היינו בלוג עם זבח הכא ול"ת דהשתא משמע דלרבנן דאפשר לשנותן לזבח אחר אפי' לאחר שחיטה ולקמן בפ' התודה (דף עט·) תנן הנסכים שקדשו בכלי ונמצא זבח פסול אם יש זבח אחר יקרבו עמו ופריך בגמ' (שם:) והאמר רב חסדא שמן שהפרישו לשם מנחה זו פסול לשם מנחה אחרת ומשני לב בית דין מתנה עליהם אם הוצרכו הוצרכו ואם לאו יהו לזבח אחר אלמא דאסור לשנותן אם לא משום תנאי בית דין ואין לומר דהא דאמרו רבנן נמי בכה אפשר לשנותן היינו משום תנאי ב"ד חדא מי לא עסקינן בקרבן יחיד דלא שייך ביה לב בית דין ועוד לא שמן דלוגו מצורע לא משכחת אלא ביחיד ועוד דאין לב ב"ד מתנה אלא היכא דלא הוצרו אבל אם הוצרכו אין אפשר לשנותו ונראה לפרש דסוגיא [ז] דהתם כרבי מאיר ואם תאמר והא רב חסדא סתמא ככולי עלמא

*)כדמפרש טעמא התם משום דשמן גופא דמנחה הוא ומאי קשיא ליה מרב חסדא ממתני' דהתם תיקשי ליה הא דרבנן דהכא ושמא כמו כן היה יכול להקשות אלא מקשה אהתם מתניתין דאפי' לרבי מאיר אפשר לשנותו והא דלא פריך מסתם מתניתין דהתם מדר"מ גופיה אדרבי מאיר דהכא משום דלא מכרר שם רבי מאיר בהדיא וכן מילתא דפירי דהתם נמי אליבא דרבי מאיר אתיא דקאמר התם (דף עט·) אין הנסכים מתקדשין אלא בשחיטת הזבח פירוש לענין שלא נשתנו כד) (לענין) לזבח אחר ולא כמו שפירש שם בקונטרס לענין ליפסל בלינה דלענין לינה והאי מיפסלי משקדשו בכלי דאמר בסוף רבי ישמעאל (לקמן עב) גבי שתי הלחם דאי סגר מקדש מיפסלי בלינה ועוד בסוף לולב וערבה כה) (סוכה נ·) קאמר זעירי גופיה דאי מייתי במקודשת מיפסלו לאו בלינה ותנינה שלמה שניט בפ"ב דמעילה (דף י·) גבי נסכים קדשו בכלי האכשרו ליפסל בלינה מיהו הכא יש לדחות דדוקא בנסכים הבאים כו) בפני עצמן וכמו שפירשתי [ח]דאיירי לענין שלא נשתנו לזבח אחר והא דפריך התם ממתניתין דקתני אם יש זבח אחר יקרבו עמו מאי לאו דאיפסול בשחיטה הכי פריך דמכשר דווקא משום דאיכא זבח אחר *)עס"ל ויל

* מלבד הסוגריים אינן לשם דילוג
אלא לתחום לשון [III] יש לשים
לב על הדמיון דהבנה בכ'
הלשונות II-I

** סוגריים ⟨⟩ אלו לשם דילוג
כדי לראות מיד את השאלה.
התשובה מובנת מה איננה
שאלה

נושא -
שאלת ר"א
מה כוונתו של
אלא השוחט א'
מכבשי עצרת
על מנת לאכול
כזית מחבירו
למחר - האם
כוונתו על כזית
מהכבש השני
או כזית
מתי הלחם

נושא/מבנה
◇ ב' ברייתות
דומות סגנון
דומה
א - נסכי בהמה
ב - לוג שמן של
מצורע
שייך בהם פיגול

"רבא"
מסביר שיטת ר"מ
בב' הברייתות
הנ"ל

שיטה מקובצת

א] סמדר · פרש"י כך היה המעשה ואמר ר"י דאלמי דאורייתא תני(הכי) שלא תאסר מה שלא נאסר הכרם לפי שלא הוסיף במאתים משרה נקט דהוסיף במאתים ואפ"ה לא נאסר הכרם לפי שאין אדם אוסר דבר שאינו שלו וכו' ומעשה וכו' וגבי אין אדם אוסר דבר שאינו שלו פירשי לה דהכי לעיל סוגיא המסתברא ע"ג תבואתו של חבירו כו' וזה היה מעשה כו': ב] קנבוס ולוף · מפרש הר"ר חיים כהן בלשון בתוספתא כלאים' וכי קנבוס ולוף הוא דאורייתא השאר זרעים דרבנן בעלמא כולהו נמי דאורייתא נינהו היכא דהכרם והזרע שלו אלא הכא משום דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו לא אסור הכרם והסקו"ה נמי היה לנו להתיר הזרעים אלא קנסא הוא דקנסו רבנן להאי דעבד איסורא והביאו שמעון מפרש שהיה דין הק"ו להתיר ומה המפגל כו' אינו דין שלא יאסר ואמ"ה קשיא הדלחם מתפגל וא"כ יש לנו לפגל התודה מק"ו ותוהא הבא לפגל ולא פיגל [illegible]

שיטה מקובצת

הוא והאי הכל יודעים דאורייתא הוא היתר אין אדם אוסר דבר שאינו שלו מן התורה משום דכתיב (כרם י) [כרמך] שלו ולא של חבירו ולא הוי איסור אלא קנסא בעלמא · תר"ח: ס] האי דעבד איסורא כו' האי דלא עבד איסורא כו' אלא הבא לימא כו': ו] רבנן אלא הבא לימא: ז] רבי אבא זוטי בעי תיבות ר' אבא נמחק: ח] או דלמא לחם משמע ומפגל וא"ת הא אין מפגלין בחצי מתיר וי"ל דסבר כר"מ דאמר מפגלין א"נ אפי' כרבנן ומפגל לאו דוקא אלא ר"ל מפסל דאפילו למ"ד אין מפגלין בחצי מתיר מפסל מיהא הוי · תר"ח: ט] שחט כו' הו"ת ומאי מייתי מהכא דלמא סבר אין מפגלין בחצי מתיר וי"ל כיון דר"מ תני ברישא ואתיא נמי סיפא כוותיה א"נ לאוי שפירשתי ניחא דס"ם הפסול הויך קאמר שניהם כשרים ממש דאי אתיא אפי' כמ"ד אין מפגלין פ"מ הפסל · תר"ח: י] לשון תוס' אוחרות אלמא חבירו כו' מדקתני שניהם כשרים ולא פליג ר"מ כמו בהנך בבי דרישא א"נ אפי' אתיא כרבנן מוכח שפיר דחבירו כבש משמע ומש"ה כשרים דאי הוי משמע לחם פסול מיהא להוי ולא כשר ממש ע"כ: יא] הזבח עי' תוס' דהכבשים (דף קיט ע"ה): יב] והנסכים אינן: יג] ונסכיו מכאן עד י' תיבות א"ל נמחק: יד] מתירו לבהונות ה"ה דהוי מצי למימר לממון שבע · תר"ח: טו] תיבות א"ל נמחק: טז] לאשם מצורע אחר: יז] הוקבעו בשחיטה כלחמי תודה עי' תוס' (לקמן דף מ ע"א): יח] הנמר ואתנבים: כ] דמצטרפין הן: כא] לא פשיטא לרב וחיבת ליה נמחק: כב] פגול דתמרינן משלמים כראויתא: כג] התכוים בלילה מנוחים חכמים אפילו: כד] לשנותו לענין זבח אחר ואין לומר לענין ליפסל ביוצא ואין הכניא משמע כן: כה] וערבה א) אמר ר"י וכשבת בצלוחית של זהב שאינה מקודשת ועירא נתויה כו': כו] בפני עצמן מיהו התרא דלולב וערבה משמע דאין חילוק:

[illegible]

הגהות הב"ח (א) רש"י ד"ה אסרה וכו' דכתיב לא תזרע כרמך וכו' ענבים הס"ד ואח"כ מ"ה בלי דלא עביד איסורא בגל הכרם: (ב) ד"ה אבל וכו' דאפיגול ליה:

[illegible]